

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΕΥΚΑΔΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Σταδίου 48 0 105.54 Αθήνα

Πληροφορίες: Αθανάσιος Δ. Μελάς (Πρόεδρος του Δ.Σ.)

Τηλ. 210-4531712, 6972400110

e-mail: athmelas@gmail.com

Σύντομο υπόμνημα για το έργο της (1970-2013)

Η Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών είναι το μοναδικό επιστημονικό σωματείο της Λευκάδας και κατά τα 43 χρόνια λειτουργίας της (1970-2013) συνέβαλε στη μελέτη του λευκαδικού παρελθόντος κινητοποιώντας και συντονίζοντας τις επιστημονικές δυνάμεις που υπηρετούν τις επτανησιακές και τις λευκαδικές σπουδές, με επιτυχία όπως φαίνεται από το οργανωτικό έργο της (23 συνέδρια και συμπόσια και πλήθος ημερίδες αφιερωματικές και επετειακές) και το εκδοτικό (65 βιβλία) έργο της. Ο συνδυασμός των σοβαρών οργανωτικών προσπαθειών και η κεφαλαιοποίηση, μέσω των εκδόσεων, των βιβλίων και των μελετών που της εμπιστεύθηκαν εκατοντάδες επιστήμονες δημιούργησε μια σημαντική βιβλιοθήκη λευκαδικών σπουδών, που θα ήταν ευτύχημα αν βρίσκονταν τρόποι να ψηφιοποιηθεί και να γίνει προσιτή και από το διαδίκτυο.

1. Έκδοση του επιστημονικού περιοδικού *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών*, τόμοι 1 (1972) – 12 (2009-2011). Στις 4.500 σελίδες της τυπώθηκαν πρωτότυπες μελέτες για το λευκαδίτικο παρελθόν στους περισσότερους τομείς του βίου, από τις οποίες ξεχωρίζουν οι μελέτες του Πάνου Γ. Ροντογιάννη για τη χριστιανική τέχνη στη Λευκάδα (Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 1975), τις πρωτεύουσες, τον πληθυσμό, τους σεισμούς, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, του Βασίλειου Φραγκούλη η υπομνηματισμένη μετάφραση του βιβλίου του Dörpfeld για τη Λευκάδα ως ομηρική Ιθάκη. Η τελευταία *Επετηρίδα* που εκδόθηκε τις τελευταίες μέρες του 2013 με 670 σελίδες και περιέχει 15 πρωτότυπες μελέτες και μαρτυρίες. Τέσσερις από αυτές είναι αφιερωμένες στον Άγγελο Σικελιανό, δύο εξετάζουν πτυχές της Βενετοκρατίας και οι υπόλοιπες αναφέρονται σε θέματα του λευκαδίτικου παρελθόντος από τα Μυκηναϊκά χρόνια ως τα τέλη του 20ού αι.
2. Οργάνωση 4 επτανησιακών συνεδρίων (Λευκάδα, 1982, 1984, 1986, 1993) και έκδοση των *Πρακτικών* τους (1990, 1991, 1996). Στις 1.400 σελίδες τους δημοσιεύονται μελέτες πανεπιστημιακών, ερευνητών και λογίων για την κοινωνία, την οικονομία και τον πολιτισμό στα Επτάνησα (1386-1864) και τις πολιτιστικές

επαφές στα Επτάνησα και τις αναμεταδόσεις στον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο (16ος-20ός αι.). Το τελευταίο συνέδριο, με συμμετοχή Ιταλών, Γάλλων και Τούρκων επιστημόνων, αναφέρεται αποκλειστικά στη Λευκάδα με θέμα: *Από την τοπική ιστορία στη συνολική. Το παράδειγμα της Λευκάδας, 15ος-19ος αι.*

3. Οργάνωση του Ζ΄ Πανιονίου Συνεδρίου (Λευκάδα 2002) και δίτομη έκδοση των *Πρακτικών* τους (2004). Στις 1.280 σελίδες του δημοσιεύονται 60 μελέτες για ζητήματα πολιτισμικής ιστορίας των Ιονίων νήσων, για τον χώρο και τα δημογραφικά μορφώματα και τους κύριους συντελεστές της επτανησιακής οικονομίας: τη γη, τα αγροτικά προϊόντα και τη διακίνηση. Πρόκειται για ένα Πανιώνιο Συνέδριο –τομή από οργανωτικής και επιστημονικής πλευράς, επιμερισμένο σε δύο τμήματα και οκτώ θεματικές ενότητες με ανακοινώσεις ειδικών σε κάθε μία από αυτές. Το Ζ΄ Πανιώνιο Συνέδριο θεωρήθηκε υπόδειγμα για τη μετάβαση από ένα αχανές και χωρίς δομή και στόχους περιφερειακό συνέδριο σε ένα επιμερισμένο θεματικά συνέδριο ειδικών επτανησιολόγων, με συγκεκριμένες στοχεύσεις και αιτούμενα των επτανησιακών σπουδών, σε επιλεγμένες κάθε φορά θεματικές ενότητες.
4. Οργάνωση 18 Συμποσίων στις θερινές *Γιορτές Λόγου και Τέχνης* της Λευκάδας, (1996) – 18 (2013) και έκδοση των *Πρακτικών* των Συμποσίων 1 (1997) – 15 (2010). Στις 2.250 σελίδες τους υπάρχουν 150 περίπου μελέτες που εξετάζαν την τοπική παράδοση και τον πολιτισμικό τουρισμό, τη Λευκάδα μέσα στα ταξιδιωτικά κείμενα και τις εικόνες των περιηγητών, τη χριστιανική τέχνη στη Λευκάδα (15ος-19ος αι.), τις πρωτεύουσες της Λευκάδας όλων των εποχών, τους σταθμούς στην πορεία της Λευκάδας τον 20ό αι., τον Άγγελο Σικελιανό, τις αγροτικές εξεγέρσεις στη Λευκάδα (1357, 1819, 1935), τα 50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης (που οργανώνονται κάθε καλοκαίρι στη Λευκάδα από το 1955, με εκδηλώσεις λόγου, θεάτρου και μουσικής και από το 1962 με διεθνές φεστιβάλ φολκλόρ) τον Ιωάννη και τον Σπυρίδωνα Ζαμπέλιο, τον Ιωάννη, τον Νικόλαο και τον Βασίλειο Σταματέλο, το περιβάλλον, την οικονομία και την ανάπτυξη της Λευκάδας, την ποιήτρια Σαπφώ και τον Λευκάτα, τον λαϊκό πολιτισμό της Λευκάδας και τον κύριο μελετητή του Πανταζή Κοντομίχη, τη Λευκάδα και τους ιστορικούς της (19ος-20ος αι.), τους αφανείς της λευκαδίτικης ιστορίας και τους δρόμους και παράδρομους της λευκαδίτικης τοπικής ιστορίας. Στα συμπόσια 16-18 έγιναν αφιερώματα στους

σύγχρονους Λευκάδιους δημιουργούς (τον ηθοποιό Ηλία Λογοθέτη, τους ζωγράφους Κώστα Γλένη, Ζώη Ζαβερδινό, Σωτήρη Θερειανό, τους ζωγράφους των οικογενειών Γαζή και Σίδερη, τον λογοτέχνη και μεταφραστή Σωτήρη Χαλικιά, τους επιστήμονες Πέτρο Αργύρη και Πάνο Χόρτη) ενώ σε κάποια από τα συμπόσια έγιναν αφιερώματα σε μη Λευκάδιους δημιουργούς της Ποίησης, (Γιώργος Σεφέρης, Οδυσσέας Ελύτης και Κική Δημουλά), της Πεζογραφίας (Θανάσης Βαλτινός και Χριστόφορος Μηλιώνης), της Γλυπτικής (Θόδωρος), της Μουσικολογίας (Μάρκος Δραγούμης) και της Βιολογίας και Βιοηθικής (Κωνσταντίνος Σέκερης και Αλέξανδρος Σταυρόπουλος).

5. Έκδοση 7 μελετών (1980-2011) για την ιστορία της Λευκάδας. Ανάμεσά τους η μνημειακή δίτομη *Ιστορία της Νήσου Λευκάδος* (1980-1982) του Π.Γ. Ροντογιάννη και οι μελέτες του Νίκου Γ. Σβορώνου και του Σπύρου Ι. Ασδραχά για την Λευκάδα και τους Λευκαδίτες, του Αντώνη Φίλιππα για τη Φιλαρμονική Λευκάδας (1850-1985), του Δημητρίου Χ. Σκλαβενίτη για τον Νάνο Βαλαωρίτη και της Πολυξένης Δημητρακοπούλου για τον ζωγραφικό διάκοσμο στον Άγιο Ιωάννη Πρόδρομο στο Άλατρο Λευκάδας.
6. Έκδοση 21 Επετειακών βιβλίων και Αφιερωμάτων για θέματα, φορείς και πρόσωπα της Λευκάδας (1984-2008). Δύο από αυτά αναφέρονται στα πεπραγμένα της Εταιρείας (1971-1984) και (1970-2002), στο Γυμνάσιο Λευκάδος, στη Χαραμόγλειο Ειδική Λευκαδιακή Βιβλιοθήκη, τη γνωριμία με τη Λευκάδα, το λευκαδίτικο βιβλίο και το βιβλίο στη Λευκάδα. Ένα στα 200 χρόνια από τη γέννηση του Διονυσίου Σολωμού, άλλο στα 2.400 χρόνια από το θάνατο του Σωκράτη. Τα υπόλοιπα 14 είναι αφιερώματα σε προσωπικότητες της Λευκάδας: Άγγελος Σικελιανός, Νάνος Βαλαωρίτης, Βασίλειος Ε. Φραγκούλης, Χρίστος Αραβανής, Αριστόξενος Δ. Σκιαδάς, Νίκος Γ. Κατηφόρης, Γεράσιμος Δ. Γρηγόρης, Κωνσταντίνος Γ. Μαχαιράς, Δέσποινα Θεμελή-Κατηφόρη, Δήμος Μαλακάσης, Δημοσθένης Κονιάκης, Θεοδόσης Μουστοξύδης, Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου και Άννα Σικελιανού.
7. Έκδοση δύο λευκωμάτων, με την επιμέλεια του Γεράσιμου Γρηγόρη, για τον Άγγελο Σικελιανό και τον Αριστοτέλη Βαλαωρίτη (Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 1977), Λεύκωμα μεταβυζαντινής και επτανησιακής τέχνης στους ναούς και τα μοναστήρια

της Λευκάδας του Χρίστου Σολδάτου και φωτογραφικό λεύκωμα από τη ζωή της Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών του Γιώργου Ν. Φατούρου.

8. Έκδοση δύο έργων Λευκαδίων *Αλφαβητάριον η ζωή μας* του Βασιλείου Ι. Σταματέλου και *Ηθογραφίες λευκαδίτικες* της Ανδρομάχης Φίλιππα-Χαριτωνίδου.
9. Έκδοση του λαογραφικού βιβλίου *Μοιρολόγια Πόρου Λευκάδας* του Χριστόφορου Σκλαβενίτη με συστατικό πρόλογο του G.(M.) Saunier.
10. Οργάνωση ημερίδων στη Λευκάδα και στην Αθήνα για λευκαδίτικου ενδιαφέροντος θέματα.
11. Η Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών βοήθησε στον πλουτισμό του Μουσείου του *Ορφέα* Λευκάδας και της Δημόσιας Βιβλιοθήκης, στήριξε την αποτύπωση των Μοναστηριών της Λευκάδας και γενικότερα έγινε σημείο αναφοράς και συμπαραστάσης για πολλούς από τους ασχολούμενους με τις λευκαδικές σπουδές, ενώ συνεργάστηκε και συμπαραστάθηκε στο έργο των λευκαδίτικων φορέων πολιτισμού.